

[Anden næstformand.]

lovgivningens ånd udøves politisk censur?"

Medlem af folketinget Kjær Rasmussen har meddelt mig, at han ønsker til justitsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Kan ministeren bekræfte, at politiets efterretningstjeneste, uanset regeringens erklæring om det modsatte, vil kunne fortsætte den politiske registrering af landets borgere, uden at nogen kan drages strafferetligt til ansvar herfor, og hvad agter ministeren i givet fald at gøre for at forhindre noget sådant?“

Medlem af folketinget Kjeld Olesen har meddelt mig, at han ønsker til forsvarsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Foretager forsvarrets efterretningstjeneste sikkerhedsmæssige undersøgelser af de personer, der tiltræder stillinger, som medfører kendskab til hemmelige dokumenter eller hemmelig militær virksomhed af betydning for Danmarks og NATOs forsvar, og vil ministeren i bekræftende fald oplyse, om det ved undersøgelserne indsamlede materiale indeholder oplysninger om de pågældendes politiske tilhørsforhold, samt om det indsamlede materiale opbevares af forsvarrets efterretningstvæsen, så længe det har sikkerhedsmæssig interesse?“

Spørgsmålene vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

(Lovforslaget (nr. 92) findes i tillæg A. sp. 1989, fremsættelsen i tidenden sp. 1796).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til indføds-

retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat).

(Lovforslaget (nr. 76) findes i tillæg A. sp. 1165, fremsættelsen i tidenden sp. 1676).

Anden næstformand (Hanne Budtz): Sammen med denne sag foretages de følgende 8 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om ikrafttræden af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat).

(Lovforslaget (nr. 77) findes i tillæg A. sp. 1701, fremsættelsen i tidenden sp. 1676).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om investeringsfonds. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

(Lovforslaget (nr. 78) findes i tillæg A. sp. 1655, fremsættelsen i tidenden sp. 1676).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om indskud på etableringskonto. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

(Lovforslaget (nr. 79) findes i tillæg A. sp. 1705, fremsættelsen i tidenden sp. 1676).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om nedslag i skatteansættelsen for renteindtægter m. v. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

(Lovforslaget (nr. 80) findes i tillæg A. sp. 1691, fremsættelsen i tidenden sp. 1676).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om oprettelse af en landsskatteret og om tilsynet med skatteligningen m. v. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

(Lovforslaget (nr. 81) findes i tillæg A. sp. 1713, fremsættelsen i tidenden sp. 1676).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om amtsskatteråd og amtsskatteinspektorer. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

(Lovforslaget (nr. 82) findes i tillæg A. sp. 1809, fremsættelsen i tidenden sp. 1676).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov nr. 191 af 31. maj 1968 om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

(Lovforslaget (nr. 83) findes i tillæg A. sp. 1721, fremsættelsen i tidenden sp. 1676).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov nr. 192 af 31. maj 1968 om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

(Lovforslaget (nr. 84) findes i tillæg A. sp. 1813, fremsættelsen i tidenden sp. 1676).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Grünbaum: Jeg har ikke mange bemærkninger at gøre til disse 9 lovforslag. De fleste af ændringerne er jo, som det er anført af finansministeren ved fremsættelsen, af rent teknisk og redaktionel karakter, og de egner sig bedst til drøftelse i udvalg, inden vi fra vor side i hvert fald tager nærmere stilling til dem.

Forslaget om at ændre reglerne for det såkaldte forskudte regnskabsår, så skattebetalingsperioden også her bliver kalenderåret, synes jeg er et skridt i den rigtige retning. Måske burde man tage et skridt til og gøre det samme for selve skatteberegningen, så vi fuldt ud fik kalenderåret som det fælles grundlag for samtlige skatteydere her i landet. Jeg tror, det ville være et virkeligt fremskridt. Også af hensyn til at få den bedste mulige kontrol med skatteligningen mener jeg at det ville være rigtigt at tage et sådant skridt, hvis det er teknisk muligt. Jeg er naturligvis opmærksom på, at det måske ikke er teknisk muligt i denne omgang, men så kunne man jo overveje, om det kunne gennemføres på lidt længere sigt.

De andre forslag til ændringer i lovforslaget om opkrævningen af kildeskatten, det første lovforslag, forekommer mig umiddel-

bart hensigtsmæssige, men vi må jo se på dem i udvalget.

Hvad de øvrige 8 lovforslag angår, indeholder forslaget om investeringsfonds en realitetsændring med udvidelsen af adgangen til ved skifte at overtage en henlæggelse. Berettigelsen heraf vil vi også gerne se nærmere på i udvalget, inden vi udtaler os herom.

Jeg skal indskrænke mig til disse meget få bemærkninger, idet jeg kan tilsige vor medvirken til en saglig drøftelse i udvalget af de mange tekniske enkeltheder i disse 9 lovforslag.

Haunstrup Clemmensen: De lovforslag, vi her har til behandling, egner sig efter vor opfattelse udpræget til udvalgsarbejde og giver i hvert fald ikke det konservative folkeparti anledning til principielle betænkeligheder.

Det fremgår tydeligt også af disse lovforslag og kommer vel heller ikke overraskende for nogen, at indførelsen af kildeskatten berører praktisk talt alle sider af vor skatteadministration og -lovgivning. Det må samtidig vedføjes, at det ikke er let hverken for borgere, for virksomheder, for vejledere af de forskellige borgere som revisorer og advokater eller for den kommunale og statslige administration at gøre sig fortrolig med alle de overordentlig mange regler, der her er tale om — det bliver jo heller ikke enklere og lettere, når der flere gange gennemføres ændringer i kildeskatteloven og ikrafttrædelsesloven — og derfor lægger vi fra mit partis side megen vægt på, at man sikrer borgerne en fortsat yderst grundig information vedrørende alle de hensyn, alle de regler, som borgerne fremtidig skal indrette sig efter.

En række af de i de forskellige 9 lovforslag foreslåede ændringer er begrundet med rationaliseringshensyn. Det skulle ikke være nødvendigt at fremhæve, at også det konservative folkeparti altid har den største sympati herfor, men jeg vil dog gerne — uden at drage postvæsenet alt for direkte ind i denne debat — gøre opmærksom på, at det også må være folketingets pligt at påse, at de rationaliseringsforanstaltninger, der gennemføres, ikke kun er en rationalisering set fra statsadministrationens side, men også tager hensyn til de vanskeligheder, der

[Haustrup Clemmensen.]

eventuelt kan påføres borgere og erhvervsvirksomheder.

Der er helt naturligt ved disse lovforslag oplyst, at den særskilte beskatning af gifte kvinder rejser en række praktiske spørgsmål vedrørende ægtefællers tidligere og fremtidige henlæggelser, bl. a. til investeringsfonds og etableringsfonds, og vi synes, de her foreslåede ændringer er overordentlig velbegrundede.

Vi mener også, at de regler, der er skitseret vedrørende forholdene for borgere, der har forskudt regnskabsår, i hvert fald set fra statsmagtens side virker overordentlig rationelle.

Vi kan altså tilsige vort medarbejderskab i det udvalgsarbejde, der snart skal begynde.

Niels Andersen: Som det allerede er fremgået af de to tidligere ordføreres indlæg, drejer det lovændringsforslag til kildeskatteloven, der her behandles, sig særligt om de forhold, der skal tages i betragtning ved den nye beskatningsform, der kommer til at eksistere for ægtefæller.

Endvidere er der rent praktiske ting som dette, at det opretholdes, at et forskudt regnskabsår også under kildeskattelovgivning bliver muligt. Der foreslås den forenkling, at selve betalingen af den pågældendes skat skal ske i kalenderåret sammen med andre skatteyderes, og det er naturligvis en forenkling, som vi kan tilslutte os.

Ud over dette er det i forslaget vedrørende kildeskattens opkrævning foreslået, at overdragelse af aktiver fra den ene ægtefælle til den anden ægtefælles virksomhed ikke skal udløse beskatning af fortjeneste, ligesom det heller ikke skal give adgang til fradrag af tab.

Endvidere er der indføjet den bestemmelse, at skattemyndighederne skal have mulighed for at give indeholdelsespligtige de oplysninger, der indeholdes i et skattekort, såfremt vedkommende skatteyder nægter at udlevere det. Det er jo også en rent praktisk foranstaltning.

Desuden er der i forbindelse med bestemmelsen om, at beløb under 100 kr. ikke opkræves, foreslået, at man i disse 100 kr. skal medregne såvel morarenter som 8 pct.s tillæg. Hvis man med disse tillæg kommer op over 100 kr., så vil den pågældende skat blive opkrævet.

Endelig er der den rent praktiske foranstaltning med hensyn til restancer, at hvis man har restancer, så skal der højst kunne opkræves 15 pct. efter den løbende A-skat. Det er givet, at det kan også blive en ret hård belastning, hvis man er meget bagefter i skattebetalingen, at skulle betale ekstra 15 pct., men naturligvis skal der fastsættes en højeste procent, og det er det, der finder sted her, og som vi fra venstres side kan tilslutte os.

Med hensyn til de øvrige lovforslag, der foreligger til behandling her, har jeg kun et par bemærkninger til lovforslaget vedrørende investeringsfonds. Her bestemmes det, at overføres aktiver fra den ene ægtefælle til den anden, kan denne ikke bruge henlæggelser til investeringsfonds til forlods afskrivning herpå, og det er vel nok, må man sige, en overordentlig hensigtsmæssig bestemmelse, der her kommer ind.

Videre bestemmes det i lovændringsforslaget, at ved død, konkurs, afhændelse eller ophør sker efterbeskatningen hos den ægtefælle, der ejer virksomheden. Det er en ganske naturlig følge af den ægteskabsbeskatning, der er indført i kildeskatten.

Vi kan fra venstres side tilslutte os de fremsatte lovforslag. Vi anser dem for at være særdeles velegnede til udvalgsarbejde, og vi skal fra venstres side give tilsagn om en velvillig indstilling over for behandlingen i udvalget.

Niels Helveg Petersen: Jeg har ved en tidligere lejlighed været så uforsigtig at sige, at nu var folketinget færdig med kildeskatteloven. Af de 9 lovforslag, der nu foreligger, ses det i hvert fald klart, at vi ikke var blevet ganske færdige, omend disse 9 forslag jo ikke indeholder store revolutionerende ændringer. Det meste af det er, som det er sagt, teknik, som man kan se på i et udvalg.

Der er dog ét fællestræk ved en række af forslagene, som jeg godt vil trække frem, og som forekommer mig at være det mest glædelige ved dem. I adskillige af lovforslagene er der regler, som følger de bestemmelser om særbeskatning op, der blev gennemført i forårets løb. I lovændringsforslagene både vedrørende investeringsfonds, etableringskonto, nedslag i skatteansættelsen for renteindtægter og med hensyn til befor-

[Niels Helveg Petersen.]

dringsgodtgørelse er der tale om ændringer af kvindens skattemæssige stilling, som er et skridt i retning af skattemæssig ligestilling. Det er et godt lugearbejde, der her foregår, og jeg ser frem til, at særbeskatningens gennemførelse kan få endnu videregående konsekvenser i andre skattelove.

Af de ændringer, som foreslås, er der måske særlig grund til at hæfte sig ved bestemmelserne om det forskudte regnskabsår. Jeg ville tro, at det vil vise sig, efterhånden som kildeskatten kører, at de mange forskudte regnskabsår kan medføre meget store administrative besværligheder. På den anden side er disse forskudte regnskabsår jo i mange virksomheder og i mange erhverv stærkt indarbejdede, men hvis det viser sig, at det volder for store administrative besværligheder under kildeskattens administration, så mener jeg, der må være grundlag for på et senere tidspunkt at tage dette spørgsmål op.

40 pct.s reglen — reglen om, at der skal indeholdes 40 pct. uden fradrag, såfremt skatteyderen ikke afleverer sit skattekort — suppleres med en bestemmelse om, at arbejdsgiveren kan få meddelelse om den konkrete indeholdelsesprocent. Herved undgår man misbrug af 40 pct.s reglen, og man kan forhindre socialt urimelige resultater; bl. a. giver det en mulighed for, at pensionister helt kan slippe for skattekortene, hvilket vel nok administrativt set er heldigt.

Jeg skal ikke gøre andre bemærkninger, kun sige om rejsegodtgørelsesproblemet, at det jo nok kan tænkes, når man går over til en ordning, hvorefter rejsegodtgørelse skal medregnes som A-indtægt, mens udgifterne i forbindelse med rejserne skal kunne fradrages, at vi kan få ikke så få overgangsvanskeligheder; men jeg mener, at ordningen i sit princip må være rigtig, som den her er foreslået, og mener i øvrigt også, at næsten ligegyldigt hvilken overgangsordning man valgte, ville man få betydeligt besvær.

Ømann: Disse lovforslag med hovedsagelig tekniske ændringer giver folketinget anledning til at følge udviklingen af kildeskattesagen, som jo ellers nu tager videre form lidt i det dunkle, i kildeskattedirektoratet og på Datacentralen, hvor man på det givne grundlag søger at få det fornuftigste

ud af situationen. Jeg synes, vi her skal benytte os af denne chance for at følge udviklingen, og det, vi vel bør undersøge undervejs, er ikke blot disse detaljøsninger; men vi bør vel også undervejs besinde os på, om det grundlag, vi har givet teknikerne, er godt nok. Jeg er klar over, at nu drejer det sig om at lægge et grundlag så fast, at man teknisk kan disponere, men det betyder ikke, at man må afskære sig fra videregående principielle overvejelser. Jeg tror ikke, at det sidste ord er sagt med hensyn til at tilrettelægge skattesystemet for kildeskatten.

Buketten i dag — 9 lovforslag med broget sigte — synes jeg siger os umiddelbart, at vi har ikke givet teknikerne et tilstrækkeligt enkelt og klart grundlag. Og det, vi her gør, det kan jo ikke blive nogen rationalisering. Vi klodser noget ekstra på nogle i forvejen meget vidtløftige og komplicerede regler.

Hovedpunkterne er allerede fremhævet. Jeg vil også nævne spørgsmålet om de skæve regnskabsår. Det er jo en arv, vi overtager, og det er meget svært at lave om på dette fundamentale forhold, som de private erhvervsdrivende og i særdeleshed landmænd har indstillet sig på. Jeg håber, at den løsning, der er foreslået, er praktisk. Den er, så vidt jeg kan se, enklere end det tidligere foreslåede.

Men i øvrigt er det jo ægtefællelovgivningen, der her spiller ind, og som forårsager disse mange lovændringer. Før havde vi en sambeskatning — en doktrin, der var politisk uforenelig med progressionen i skatterne — og nu har vi altså fået både sær- og sambeskatning på én gang. Det er jo ikke nogen forenkling. Man siger, ægtefællerne skal beskattes hver for sig, men disse lovforslag siger klart, at det indebærer ikke, at de behandles som særskilte individer, at de f. eks. kan sælge til hinanden. Spørgsmålet er, om ikke denne inkonsekvens peger på, at vi må tage hele dette problem om ægtefællers indbyrdes økonomiske forhold op til en meget bredere drøftelse.

Jeg tror, med al den indviklethed, som disse forslag åbenbarer, at vi snart er modne til en ny skattereform, fordi reformen af 1967 blev standstet — den blev standstet, hvad fradragsproblematikken angår. Der er visse store områder, som vi bliver nødt til at tage op til drøftelse: hvilken sammen-

[Ømann.]

hæng er der mellem forsikringer og skat? Hvilken sammenhæng er der mellem afskrivning og investeringer og statsstøtte til industri og skat? Hvilken sammenhæng er der mellem ægteskabslovgivningen og skat? Sådant er der en række problemkomplekser, som vi er nødt til at få klaret. Der må løses op for dem, og der må skabes simple løsninger, for det system, vi har, er simpelt hen ikke et system, man kan byde et moderne industrisamfund i 1968.

Det er mit håb, at der er mulighed for en begyndende drøftelse af disse spørgsmål i udvalget. Jeg håber, der er tid til det. Jeg håber, at man kan begynde at programmere og lægge sig fast på den endelige udformning af kildeskatteordningen, uden at man behøver at fremskynde behandlingen af disse lovforslag, som jeg i øvrigt vil tilsi min velvillige medvirken til for de allerfleste punkters vedkommende.

Finansministeren (Poul Møller): Jeg vil gerne takke de ærede ordførere for tilsagn om velvillig behandling af denne række lovforslag, som er blevet nødvendiggjort af og har vist sig at være praktiske under selve arbejdet med systemplanlægningen for kildeskattens vedkommende. I langt de fleste tilfælde drejer det sig om ændringer, som man netop har ønsket under den tekniske gennemgang i samarbejde med kildeskattedirektoratet og Datacentralen, hvor man har ønsket nogle nye eller klarere retningslinjer. Jeg skal ikke gøre flere bemærkninger herom, for det hele egner sig, som det er sagt, til en udvalgsbehandling.

Kun vil jeg sige til hr. Ømann, der ligesom gik ud over teksten, dagens tekst, og tog fat på skatteproblemerne i almindelighed, at jeg vil meget frabede mig, at vi — nu i hvert fald — laver det principielle grundlag for kildeskatten om. Nu gælder det om, at det grundlag, der er, og som nu er samarbejdet mellem kildeskattedirektoratet og Datacentralen, kommer til at virke, og de større principielle ændringer, vi vil have i vort skattesystem, skal vi nok lade vente, i hvert fald indtil kildeskatten fungerer.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at de 9 lovforslag henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om mægling i arbejdsstridigheder [af Kai Moltke og Hanne Reintoft].

(Lovforslaget (nr. 57) findes i tillæg A. sp. 1475, fremsættelsen i tidenden sp. 903).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Arbejdsministeren (Lauge Dahlgaard): Bestemmelserne i den gældende lov om mægling i arbejdsstridigheder er resultatet af omhyggelige overvejelser og vurderinger på grundlag af mere end en menneskealders erfaringer. Mæglingsloven har været underkastet en grundig behandling i arbejdsretskommissionen, der afsluttede sit arbejde så sent som i 1963, og denne behandling har også omfattet hovedparten af de spørgsmål, det til behandling i dag foreliggende lovforslag drejer sig om.

De bestemmelser, som indeholdes i lovforslaget, er ikke nye. I 1950 og 1951 fremsatte det kommunistiske parti et forslag til lov om ændring af mæglingsloven, som på væsentlige punkter indeholdt de samme eller tilsvarende bestemmelser, og det kan måske være af interesse at bemærke, at ligesom hr. Kai Moltke nu karakteriserer forslagene som — jeg citerer —

„en reaktion mod en stadig mere udemokratisk tendens i fagbevægelsens udvikling.“

således blev også i sin tid det kommunistiske forslag fremsat i demokratiets navn.

Til de vigtigste af lovforslagets bestemmelser skal jeg knytte følgende kommentarer:

Der er først spørgsmålet, om organisationernes stillingtagen til mæglingsforslag bør